

LITERÁRNY KONTEXT

Aký štýl využívajú umelci?

Pre literatúru z obdobia baroka je charakteristický osobitý dekoratívny, pompézny a patetický štýl, ktorým chcela zapôsobiť na zmysly čitateľa. Mnohí autori reagujú na ťažkú životnú situáciu únikom do vymyslených ideálnych krajín a tvoria literárne diela, ktoré otvorili dvere do „fantastiky“.

- **Autori využívajú symboly, alegóriu, hyperbolu, protiklad/kontrast.**

SYMBOL = znak, znamenie, ktoré vzniká na základe zaužívaného

označenia. V ľudskej spoločnosti existuje veľa ustálených symbolov. Napr. *čierna mačka* .....
.....; *kominár* .....; *ľalia* ..... *kotva*.....
srdce.....; *kríž* .....; Symbol vzniká ako metonymia – prenesením významu slova na základe vnútorných súvislostí.

ALEGÓRIA / INOTAJ = utajený zmysel; hovoriť obrazne. Je to druh rozvitej metafory, nepriameho obrazu alebo deja. Autor sa nesmie alebo nechce vyjadriť priamo. Stretávame sa s ňou najmä v bájkach. Symbol môžeme na rozdiel od alegórie vysvetliť (interpretovať) viacerými spôsobmi.

HYPERBOLA = zveličenie. Hyperbolizujeme vtedy, ak chceme expresívne vyjadriť myšlienku.

PROTIKLAD/KONTRAST = v protiklade sú dve skutočnosti, motívy, slová, vlastnosti postáv.

Napríklad človek krásny navonok, ale vo vnútri zlý, bezcharakterný a naopak; kontrast dobra a zla...

Poznáte postavu, ktorej charakter bol založený na kontraste?

BAROKOVÁ LITERATÚRA – prehľad

EPIKA – filozofický spis, encyklopedické dielo, obrana a chvála, pikareskný román, cestovný denník

LYRIKA – mravoučná báseň, duchovná pieseň, ľúbostná báseň

DRÁMA

V dráme vzniká Commedia dell'arte .....

Čo je príznačné pre barok?

Stretli ste už niekedy pojmom „Rokoko“? Čo znamená?

Ktorá univerzita na Slovensku bola jedinou v Uhorsku, v ktorej bolo stredisko katolíckej vzdelanosti?

Uved'te obdobie slovenskej barokovej literatúry.

Barokový kaštieľ

